

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

для студентів

**Освітньої програми:
Рівня вищої освіти:
на здобуття освітнього ступеню:
за спеціальністю:
галузі знань:**

Психологія
першого (бакалаврського)
бакалавр
053 Психологія
05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2020

Робоча програма: Психологія праці
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

Розробник: д.психол.наук, проф.Юрченко В.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 1	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		год. 18	год.6
		Практичні, семінарські	
		год. 18	год.4
		Самостійна робота	
		год. 54	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю 3-й семестр: іспит	

2. Мета та завдання курсу

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія праці» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Мета: дати уявлення студентам про соціально-психологічні та мотиваційні механізми ефективної праці; ознайомити з активізацією психічних функцій людини в процесі праці, психологічних особливостей профорієнтації, профвідбору, підготовки кадрів, психологічних особливостей різних видів праці та ін.

Завдання: вивчення теоретико-методологічних та соціально-економічних аспектів психології праці; опанування знаннями щодо психологічних особливостей студентського періоду життя людини, закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців; формування навичок і вмінь самостійно розробляти і обґрунтовувати заходи щодо режимів праці та відпочинку, раціоналізації трудових процесів, зниження монотонності праці; сприяння професійному самовизначенню і набуттю студентами професійної ідентичності. Знання, здобуті при вивченні курсу «Психологія праці» є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Майбутні психологи навчатимуться:

- застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних проблем виробництва, профосвіти, соціально-професійного самовизначення молоді;
- здійснювати практичне професіографування;
- проводити емпіричні дослідження з метою вивчення міграції робочих кадрів, динаміки працездатності, виробничого травматизму;
- культивувати пошану до праці, однакове ставлення до різних видів праці і представників професій;
- формувати у майбутніх суб'єктів праці психологічну готовність і здатність працювати.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні психологи **набувають таких програмних компетентностей: ЗК3 (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові, предметні компетентності).**

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну, студенти повинні мати такі **програмні результати навчання:**

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно- комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці.

Тема 1. Психологія праці як галузь знань. Структура праці. Формування людини як суб'єкта праці. Методи досліджень психології праці.

Література: основна [1, 3, 8, 18] допоміжна [5, 18, 25, 30].

Тема 2. Людина і праця. Трудовий процес та його структура. Об'єктивні задачі і суб'єктивно прийняті цілі праці та їх різновиди. Характеристика об'єктивних умов праці у різних трудових процесах.

Література: основна [4, 5, 14, 22, 28] допоміжна [6, 10, 16, 24, 27].

Тема 3. Методологічні основи і принципи проведення досліджень у психології праці. Психологічна професіографія. Класифікація методів. Можливості та обмеження використання теєстів в психології праці. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу. Психологічна професіографія. Професіограма професії та її структура.

Література: основна [7, 10, 16, 27] допоміжна [1, 3, 12, 28].

Тема 4. Класифікація професій, психологічні ознаки її побудови. Багаторівнева психологічна класифікація професій, її структура та можливості застосування. Цілі і методи вивчення структури суб'єкта професійної діяльності. Психічні регулятори професійної діяльності людини. Діагностика рівня професійної готовності людини, методи і правила її застосування.

Література: основна [14, 18, 21, 27, 30] допоміжна [8, 10, 14,21].

Тема 5. Психологічні питання підготовки кадрів та психологічні проблеми формування професійних кадрів. Профорієнтація і профконсультація як комплексні соціальні проблеми і їх психологічні аспекти. Індивідуальна профконсультація як умова активізації самовизначення людини при виборі професії. Критерії та методи діагностики і прогнозування готовності людини до праці.

Література: основна [4, 5, 10, 11, 15, 18] допоміжна [4, 7, 12, 18, 26].

Тема 6. Психологічні питання адаптації і стабілізації робочих кадрів. Психологічні аспекти підвищення професійної працездатності. Умови підбору професій і можливості компенсаторного пристосування людини до професії. Методи діагностики функціонального стану і засоби зниження професійної втоми та підвищення професійної працездатності. Психологічні методи корекції і профілактики несприятливих функціональних станів.

Література: основна [9, 17, 24, 27] допоміжна [2,5,11,27].

Тема 7. Вибір професії та мотивація праці. Розвиток мотиву діяльності та оволодіння діяльністю. Спонукальна та регуляційна функції поведінки людини. Мотиваційна сфера особистості як система факторів, що детермінують поведінку. Потреба як джерело активності людини. Ієрархічна модель потреб А. Маслоу. Групи мотиваторів, що впливають на вибір професії.

Література: основна [5, 13, 19, 31] допоміжна [24, 28, 30].

Тема 8. Конфлікти в трудовій діяльності. Сутність та структура виробничого конфлікту. Деструктивні та конструктивні функції виробничого конфлікту. Головні елементи, структура конфлікту. Головні фази розвитку виробничого конфлікту. Попередження конфлікту у виробничому колективі.

Література: основна [18, 20, 25, 31] допоміжна [2, 14, 17, 28].

Тема 9. Психологічні аспекти стимулювання праці. Стимулювання праці в залежності від потреб особистості. Система стимулювання праці на підприємстві. Умови ефективності стимулювання праці. Види заохочень працівника.

Література: основна [9, 14, 17, 20] допоміжна [3, 8, 10, 13, 25].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Методологічні та теоретичні проблеми психології праці												
Тема 1. Психологія праці як галузь знань.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Людина і праця. Трудовий процес та його структура.	8	2	2			4	8					8
Тема 3. Методологічні основи і принципи проведення досліджень у психології праці.	10	2	2			6	8					8
Тема 4. Класифікація професій, психологічні ознаки її побудови.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 5. Психологічні питання підготовки кадрів та психологічні проблеми формування професійних кадрів.	12	2	2			8	12		2			10

Тема 6. Психологічні питання адаптації і стабілізації робочих кадрів.	10	2	2			6	10					10
Тема 7. Вибір професії та мотивація праці.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 8. Конфлікти в трудовій діяльності.	9	2	2			5	12		2			10
Тема 9. Психологічні аспекти стимулювання праці.	11	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 1	90	18	18			54	90	6	4			80

5.Теми практичних занять (18/4)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія праці як галузь знань.	2/-
2	Людина і праця. Трудовий процес та його структура.	2/-
3	Методологічні основи і принципи проведення досліджень у психології праці.	2/-
4	Класифікація професій, психологічні ознаки її побудови.	2/-
5	Психологічні питання підготовки кадрів та психологічні проблеми формування професійних кадрів.	2/2
6	Психологічні питання адаптації і стабілізації робочих кадрів.	2/-
7	Вибір професії та мотивація праці.	2/-
8	Конфлікти в трудовій діяльності.	2/2
9	Психологічні аспекти стимулювання праці.	2/-
	Разом	18/4

6. Самостійна робота (54/80 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Визначте професійно важливі якості суб'єкта діяльності.	4	6
2	Визначте функції праці та передумови їх реалізації.	4	6
3	Розкрийте компоненти психологічної системи діяльності.	4	6
4	Опишіть основні фактори, що визначають класифікацію професій.	4	6
5	Схарактеризуйте групи професій за умовами роботи.	4	6
6	Схарактеризуйте професіографію як умову наукової організації професійної орієнтації..	4	6
7	Розкрийте ознаки розвитку суб'єкта праці.	4	6
8	Розкрийте формування індивідуального стилю трудової діяльності людини.	4	6

9	Розкрийте роль здібностей у реалізації трудових дій.	4	6
10	Розкрийте взаємозв'язок здібностей та знань, умінь, навичок працівника.	4	6
11	Охарактеризуйте мотиви професійної діяльності у класифікації Ф.Херцберга.	4	6
12	Схарактеризуйте умови ефективності стимулювання праці.	4	6
13	Розкрийте прийоми попередження стресових ситуацій на роботі.	6	8
	Разом	54	80

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Психологічна сутність педагогічної діяльності.				
Тема 1. Психологія праці як галузь знань.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка дословника, практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, реферат «Місце психології праці в діяльності практичного психолога».	основна [1, 3, 8, 18] допоміжна [5, 18, 25, 30]	7
Тема 2. Людина і праця. Трудовий процес та його структура.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка дословника, практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Рефлексія на саморозвиток» Л.М. Бережної».	основна [4, 5, 14, 22, 28] допоміжна [6, 10, 16, 24, 27]	7
Тема 3. Методологічні основи і принципи проведення досліджень у психології праці.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка дословника, практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Мотивація успіху Елерса».	основна [7, 10, 16, 27] допоміжна [1, 3, 12, 28]	7
Тема 4. Класифікація професій, психологічні ознаки її побудови.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка дословника, практичного заняття, опрацювання методики;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності».	основна [14, 18, 21, 27, 30] допоміжна [8, 10, 14, 21]	7

Тема 5. Психологічні питання підготовки кадрів та психологічні проблеми формування професійних кадрів.	Вивчення	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Професійний відбір як виявлення придатності людини до конкретного виду праці».	основна [4, 5, 10, 11, 15, 18] допоміжна [4, 7, 12, 18, 26]	7
Тема 6. Психологічні питання адаптації і стабілізації робочих кадрів.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Діагностика рівня парціальної готовності до професійно-педагогічного саморозвитку» Н.П. Фетіскіна», «Діагностика реалізації потреби в саморозвитку» В.Г. Маралова.	основна [9, 17, 24, 27] допоміжна [2, 5, 11, 27]	7
Тема 7. Вибір професії та мотивація праці.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Мотивація у неокласичній теорії управління».	основна [5, 13, 19, 31] допоміжна [24, 28, 30]	7
Тема 8. Конфлікти в трудовій діяльності.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методик: . Методика дослідження міжособистісного сприйняття у конфліктній ситуації А.І.Ташевої (модифікація О.В.Місенко), методика «Управління міжособистісними конфліктами» (Д.Веттен, К.Камерон), методика «Оцінка рівня компетентності у вирішенні конфліктів» (П.П.Хеппнер, І.Х.Петерсен).	основна [18, 20, 25, 31] допоміжна [2, 14, 17, 28]	7
Тема 9. Психологічні аспекти стимулювання праці.	Вивчення лекційного матеріалу,	Експрес опитування, складання термінологічного	основна [9, 14, 17, 20] допоміжна [3,	4

	підготовка до практичного заняття	словника, підготовка тестів, 8, 10, 13, 25] Реферат / презентація «Умови ефективності стимулювання праці».	
--	-----------------------------------	---	--

8. Індивідуальні завдання.

1) підготовка реферативного повідомлення / презентації на тему (на вибір студента):

- Професійна придатність як сукупність психічних особливостей людини.
- Прогнозування професійної придатності.
- Взаємна придатність суб'єкта праці й трудового поста.
- Легка та проста, важка та складна праця.
- Відповідність психологічних особливостей людини умовам роботи.
- Характеристики особистісних якостей людини як психічні регулятори професійної діяльності.
- Динаміка професійних намірів фахівця.
- Професійно важливі якості особистості у структурі діяльності.
- Вимоги діяльності до працівника та розвиток професійно важливих якостей.
- Загальні ознаки відповідності людини професійній діяльності.
- Поняття професійного досвіду.
- Аналіз відносин організаційних умов до індивідуальних особливостей працівника. Особливості організації режиму робочого дня.
- Профілактика невротичних і психологічних захворювань.
- Прийоми попередження стресових ситуацій на роботі.
- Загальні принципи регуляції стресового стану.

2) підготовка психотехнік (5-7) в роботі із людиною, що переживає стрес.

9. Методи навчання

I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення, інструктаж) і практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота, активне соціально-психологічне навчання); за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи; за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні (конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків; за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів, робота з книгою.

II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності.

Дидактичні (ділові, ситуативно-рольові та ін.) ігри, навчальні дискусії, інтерактивні методи навчання.

III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання. Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи.

10.

Методи контролю

- Поточне тестування.
- Перевірка завдань самостійної роботи.
- Перевірка індивідуальної роботи.
- Поточний контроль.

- Семестрова форма контролю.

11. Питання до заліку з курсу

1. Предмет і завдання психології праці.
2. Взаємозв'язок психології праці з іншими науками.
3. Методи психології праці.
4. Праця як суспільно-історичне явище.
5. Праця як діяльність.
6. Основні компоненти трудової діяльності.
7. Мотиви трудової діяльності і їх характеристика.
8. Поняття про трудові дії. Види трудових дій.
9. Результати трудової діяльності, їх класифікація.
10. Психологічний аналіз поняття “трудова діяльність”.
11. Співвідношення понять “трудова діяльність” та “професійна діяльність”.
12. Засоби трудової та професійної діяльності, їх психологічна характеристика.
13. Фактори, що впливають на якість праці.
14. Працездатність працівника: питання, показники, фази.
15. Характеристика психологічних станів особистості в процесі трудової діяльності.
16. Поняття про функціональний стан особистості.
17. Фактори, що впливають на функціональний стан особистості під час трудової діяльності.
18. Психологічна характеристика оптимального та несприятливого функціональних станів працівника.
19. Поняття про втому, її психологічна характеристика.
20. Відмінність понять “втома” і “стомлюваність”.
21. Поняття про монотонію, її психологічна характеристика.
22. Умови подолання втоми та монотонії працівника.
23. Поняття про психічну насиченість, її вплив на якість праці особистості.
24. Стрес: поняття, види.
25. Способи управління своїми емоціями під час стресових трудових ситуацій.
26. Роль темпераменту у підвищенні якості праці.
27. Вплив професійної мотивації працівника на якість його праці.
28. Вплив зовнішніх факторів на якість праці.
29. Соціально-психологічний клімат у колективі та його значення у підвищенні якості праці.
30. Фактори середовища та їх вплив на якість праці особистості.
31. Ефективність способів темпової організації трудової діяльності.
32. Психологічні аспекти нормування та безпеки праці.
33. Поняття про технічну норму робочого часу та її психологічний аналіз.
34. Психологічні причини виникнення аварійних ситуацій та нещасних випадків на виробництві.
35. Фактори зниження ризику аварійних ситуацій та нещасних випадків, їх психологічний аналіз.
36. Психологічний аналіз напрямів, за якими здійснюється безпека праці.
37. Психологічні особливості трудової діяльності працівників аварійнорятувальних команд.
38. Специфіка діяльності психолога праці на підприємстві.
39. Аналіз діяльності психолога праці у службах зайнятості і центрах профорієнтації.
40. Основні функції і завдання психолога праці в різних установах.
41. Характеристика психодіагностичної функції психолога праці на підприємствах.
42. Характеристика психологічної та психопрофілактичної функції психолога праці на підприємствах.

43. Специфіка групового та індивідуального консультування психолога на підприємствах.
44. Експертна психологічна оцінка психологом нових технологій, програм, методів у виробничій діяльності.
45. Права та обов'язки психолога праці.
46. Поняття профорієнтації в психології праці.
47. Структура профорієнтації та її аналіз.
48. Поняття про професіографію.
49. Поняття про професійний відбір, роль психолога в його здійсненні.
50. Поняття трудової адаптації в психології праці.
51. Рівні трудової адаптації, їх зв'язок і психологічний аналіз.
52. Психологічна характеристика видів трудової адаптації.
53. Фактори, що впливають на трудову адаптацію.
54. Поняття про соціально-психологічну адаптацію.
55. Співвідношення понять "адаптація", "адаптивність", "дезадаптація", "дезадаптивність" працівника.
56. Умови подолання трудової дезадаптації працівника.
57. Причини трудової дезадаптації працівника.
58. Поняття про професійне самовизначення особистості в психології праці.
59. Психологічний аналіз етапів професійного самовизначення особистості.
60. Поняття про професійне навчання.
61. Сутність виробничої освіти.
62. Професійна освіта: визначення, умови ефективного здійснення.
63. Психологічний аналіз професійної самоосвіти.
64. Професійні знання, вміння, навички: закономірності та умови ефективного формування.
65. Професійний життєвий шлях особистості: поняття, структура.
66. Події професійного життєвого шляху: визначення, типи.
67. Біографічні кризи особистості у психології праці, їх психологічний аналіз.
68. Фази розвитку професіоналу.
69. Поняття про особистісний професійний стан.
70. Психологічна характеристика особистісного професійного плану.
71. Шляхи реалізації особистісного професійного плану.
72. Психологічні проблеми професійного "вигорання" особистості.
73. Психологічні аспекти професійної деформації особистості.
74. Психологічна характеристика знарядь праці.
75. Поняття "праця" у психології праці.
76. Поняття про професіограму.
77. Фактори, які зумовлюють успішність формування професійної придатності.
78. Психологічна характеристика складових професійної придатності.
79. Абсолютна та відносна придатність до професії: психологічна характеристика.
80. Шляхи формування індивідуального стилю діяльності працівника.
81. Психологічні особливості етапів профвідбору.
82. Поняття про психограму в психології праці.
83. Класифікація професій у психології праці.
84. Критерії ефективності роботи психолога праці на підприємстві.
85. Місце психології праці в діяльності практичного психолога.
86. Основні етапи розвитку психології праці.
87. Відмінність понять "працездатність" і "дієздатність".
88. Вплив міжособистісних стосунків у колективі на продуктивність праці.
89. Поняття про професійну майстерність у психології праці.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, індивідуальна робота									Підсумковий контроль / залік	Сума
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
7	7	7	7	7	7	7	7	4		

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методична література:

1. Підручники.
2. Роздатковий матеріал. Психодіагностичні методики
3. Мультимедійні засоби. Презентації.

11. Рекомендована література

11.1.Базова

1. Авдєєв Л. Г. Інформаційно-методичний довідник з професійної орієнтації : метод. рек. / Л. Г. Авдєєв. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 36 с.
2. Алексєєва А. В. Актуалізація потенціалу конкурентоздатності особистості в ситуації безробіття : навч.-метод. розробка / А. В. Алексєєва. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 86 с.
3. Баклицький І. О. Психологія праці : підруч. / І. О. Баклицький. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 655 с.
4. Батаршев А. В. Базовые психологические свойства и профессиональное самоопределение личности : практ. рук. по психолог. диагностике / А. В. Батаршев. – СПб. : Речь, 2005. – 208 с.
5. Боронова Г. Х. Психология труда : конспект лекций / Г. Х. Боронова, Н. В. Прусова. – М. : ЭКСМО, 2008. – 160 с.
6. Григорьева М. В. Психология труда : конспект лекций / М. В. Григорьева. – М. : Высш. образование, 2006. – 192 с.

7. Демиденко В. К. Здоровье и выбор профессии школьниками : [монография] / Демиденко В. К., Гречишкіна А. П., Гречишкіна О. Д. – Бердянск : БГПУ, 2005. – 200 с.
8. Десненко М. І. Професійне навчання безробітних за індивідуальною формою (організаційно-методичний аспект) : навч. посіб. / М. І. Десненко. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 33 с.
9. Енциклопедія професій: (додаток) / [уклад. : Я. О. Лиса, В. І. Власюк] ; Держ. центр зайнятості України, Київ. міськ. центр зайнятості. – К. : [б. в.], 2005. – 186 с. – (Із змісту: Психограми професій. – С. 81–181).
10. Енциклопедія професій. Т. 1 / [під заг. ред. В. Ярошенко, О. Мельник] ; Держ. центр зайнятості України, Київ. міськ. центр зайнятості. – К. : [б. в.], 2005. – 412 с.
11. Карпенко Г. В. Психологія праці та вибір професії : навч.-метод. посіб. / Г. В. Карпенко. – Суми : Унів. кн., 2008. – 167 с.
12. Кльоц Л. Довідник професій: на допомогу старшокласникам: [перелік та опис професій] / Л. Кльоц // Психолог. – 2008. – № 41/42, листопад. – С. 49–78. – (Вкладка: Профорієнтаційні заняття психолога).
13. Корольчук М. С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : навч. посіб. [для слухачів та студ. вищ. навч. закл.] / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 532 с.
14. Крушельницька Я. Фізіологія і психологія праці : підруч. / Ярослава Крушельницька. – К. : КНЕУ, 2003. – 367 с.
15. Кузікова С. Б. Емпіричне дослідження саморозвитку суб'єктної діяльності / С. Б. Кузікова // Психологічні науки: проблеми і здобутки. – Додаток 1 до № 1. – Т. IV. – 2012. – Тематичний випуск «Проблеми емпіричних досліджень у психології». – Вип. 6. – С. 132–139.
15. Логвиненко В. П. Психологічний ресурс особистості як фактор виходу із ситуації безробіття : навч.-метод. розробка / В. П. Логвиненко. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 165 с.
16. Методи психодіагностики в системі профвідбору : метод. посіб. / [авт.-уклад. В. В. Синявський та ін.]. – К. : [б. в.], 2007. – 287 с.
17. Носкова О. Г. Психология труда : учеб. пособие [для студ. высш. учеб. завед.] / О. Г. Носкова. – М. : Академия, 2004. – 384 с.
18. Професійна діагностика / [упоряд. Т. Гончаренко]. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2004. – 119 с.
19. Профессиональная ориентация как детерминанта карьеры личности: школа профессионального самоопределения : учеб.-метод. пособие / [В. И. Носков, А. В. Кальянов, О. В. Ефросинина и др.] ; под общ. ред. В. И. Носкова. – Донецк : Норд-Пресс, 2006. – 169 с.
20. Прусова Н. В. Психология труда / Н. В. Прусова, Г. Х. Боронова. – М. : ЭКСМО, 2008. – 200 с.
21. Пряхникова Е. Ю. Профориентация : учеб. пособие [для студ. вузов, обучающихся по направлению и спец. психологии] / Е. Ю. Пряхникова, Н. С. Пряхников. – М. : Академия, 2006. – 495 с.
22. Психологія праці. Конспект лекцій для бакалаврів денної форми навчання напрямків підготовки: 0101 – Педагогічна освіта / Т.В.Николук, Н.В.Шкляєва. – Луцьк: Луцький НТУ, 2013. – 63 с.
23. Психологія праці. Методичні вказівки до практичних занять для бакалаврів денної форми навчання напрямків підготовки: 0101 – Педагогічна освіта / О.Г. Сушик– Луцьк: ЛНТУ, 2008. – 42с.
24. Резапкіна Г. Словарь профессий / Г. Резапкіна // Школьный психолог. – 2007. – № 5, март. – С. 25–32.
25. Рибалка В. В. Психологія праці особистості : навч.-метод. посіб. / В. В. Рибалка. – К. : Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2006. – 59 с.

26. Романова Е. С. 99 популярных профессий: психологический анализ и профессиограммы / Е. С. Романова. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2008. – 460 с.
27. Синявський В. В. Психологічні основи професійної консультації безробітних : навч.-метод. посіб. / В. В. Синявський. – К. : ППК ДСЗУ, 2017. – 90 с.
28. Технологія профорієнтаційної роботи з безробітними, які тривалий час перебувають на обліку в державній службі зайнятості : [кол. монографія] / [за заг. ред. канд. психол. наук С. О. Тарасюк]. – К. : ППК ДСЗУ, 2011. – 312 с.
29. Толочек В. А. Современная психология труда : учеб. пособие / В. А. Толочек. – СПб. : Питер, 2005. – 479 с.
30. Чебикіна Т. М. Словник-довідник з профорієнтації / Т. М. Чебикіна. – О. : ПНЦ АПН України, 2006. – 43 с.
31. Щербакова І. М. Психодіагностика професійного самовизначення особистості : навч.-метод. посіб. / І. М. Щербакова, Г. А. Стадник. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. – 324 с.
32. Kramer E. Healing factors in guided affective imagery: A qualitative metaanalysis : Dissertation / E. Kramer. – Union Institute and University, 2010. – 368 с.
33. Park N. Character Strengths: Research and Practice / N. Park, C. Peterson // Journal of College & Character. – 2009. – № 4 (April). – Vol. X [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>.

11.2.Додаткова:

1. Антонова Н. О. Професійно важливі якості та адаптація до професії психолога / Н. О. Антонова // Вісник Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Психологія. – Х., 2004. – Вип. 13. – Ч. 1. – С. 13–25.
2. Арефьев И. П. Опорные схемы по классификации профессий / И. П. Арефьев // Школа и производство. – 2005. – № 1. – С. 15–23.
3. Башук Л. П. Психодіагностика мотиваційних чинників працевлаштування молоді / Л. П. Башук // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 12. – С. 58–63.
4. Бондарчук Л. В. Особистісно-орієнтовані технології допомоги безробітним у професійному самовизначенні: [інноваційні технології професійного самовизначення] / Л. В. Бондарчук // Бюлетень Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України. – 2005. – № 2. – С. 23–25.
5. Борисюк А. С. Професійна кар'єра як соціально-психологічний феномен: [етапи, типи професійної кар'єри] / А. С. Борисюк // Проблеми 22 загальної та педагогічної психології : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2007. – Т. 9. – Ч. 4. – С. 94–101.
6. Вірна Ж. П. Ціннісні орієнтації як мотиваційно-смісловий чинник професійної адаптації [вчителів з різним стажем роботи] / Ж. П. Вірна // Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2006. – Т. 8. – Вип. 5. – С. 39–47.
7. Герасіна С. Розвиток психологічної готовності до трудової діяльності в учнів професійно-технічних навчальних закладів: [дослідження рівня сформованості образу професійного «Я»] / С. Герасіна // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2005. – Вип. 3/4. – С. 48–53.
8. Герасіна С. В. Розвиток професійної спрямованості в учнів професійно-технічних навчальних закладів / С. В. Герасіна // Педагогічний процес: теорія і практика : зб. наук. праць Ін-ту педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – К., 2006. – Вип. 2. – С. 155–164.
9. Граждан О. Б. Професійна орієнтація і профнавчання інвалідів / О. Б. Граждан // Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі : тези доп. восьмої міжнар. наук.-практ. конф. / Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – К., 2007. – С. 99–100.

10. Демиденко В. К. Здоровье и выбор профессии школьниками : [монография] / Демиденко В. К., Гречишкина А. П., Гречишкина О. Д. – Бердянск : БГПУ, 2005. – 200 с.
11. Іванашко О. Є. Професійна адаптація і професійне вигорання особистості / О. Є. Іванашко // Наук. часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 12: Психологічні науки. – К., 2007. – Вип. 19. – С. 82–85.
12. Класифікатор професій ДК 003 : 2005 / [уклад. В. Кузнецов]. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х. : Фактор, 2008. – 449 с.
13. Клим Б. До питання формування переліків професій для професійнотехнічних навчальних закладів / Б. Клим // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2004. – № 3. – С. 145–156.
14. Колісник-Гуменюк Ю. Професійна адаптація: чинники впливу / Ю. Колісник-Гуменюк // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2008. – № 1. – С. 174–182.
15. Корольчук М. С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : навч. посіб. [для слухачів та студ. вищ. навч. закл.] / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – К. : Ніка-Центр, 2006. – 532 с. : іл.
16. Коропецька О. М. Профорієнтація та профвідбір : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. М. Коропецька. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2005. – 234 с.
17. Малхазов О. Професійний відбір та впровадження новітніх технічних засобів у роботі з персоналом / О. Малхазов, О. Кокун // Соціальна психологія. – 2005. – № 4. – С. 84–90.
18. Марченко І. Б. Психологічні механізми підвищення престижу робітничих професій / І. Б. Марченко // Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання : зб. наук. праць III Всеукр. наук.- 24 практ. конф., (26 верес. 2008 р.) / Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України. – К., 2008. – С. 145–152.
19. Массанов А. В. Діагностика психологічних бар'єрів в професійному самовизначенні особистості / А. В. Массанов // Актуальні проблеми практичної психології : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (Херсон, 18– 19 квіт. 2006 р.) / Херсон. держ. ун-т, Ін-т психології, історії та соціології. – Херсон, 2006. – С. 140–143.
20. Методи психодіагностики в системі профвідбору : метод. посіб / [авт.-уклад. В. В. Синявський та ін.]. – К. : [б. в.], 2007. – 287 с.
21. Мілютіна К. Л. Програма адаптації довготривалих безробітних на підприємствах / К. Л. Мілютіна // Ринок праці та зайнятість населення. – 2007. – № 2. – С. 35–36.
22. Міропольська М. А. Методичне та кадрове забезпечення профорієнтації в системі служби зайнятості / М. А. Міропольська // Ринок праці та зайнятість населення. – 2007. – № 1. – С. 31–33.
23. Ортікова Н. В. Удосконалення системи профінформації у вирішенні проблеми безробіття молоді / Н. В. Ортікова // Ринок праці та зайнятість населення. – 2007. – № 2. – С. 22–24.
24. Павлова Г. Оволодіння специфікою професії: психологічний супровід навчально-виховного процесу професійного спрямування: [специфіка профорієнтаційної роботи психолога у закладі професійної освіти] / Г. Павлова // Психолог. – 2006. – № 30, серпень. – С. 25–28. 25
25. Панченко В. І. Основи психофізіологічної культури учнівської молоді (гносеологічний аспект професійного самовизначення) : метод. рек. / В. І. Панченко. – К. : [б. в.], 2007. – 44 с.
26. Пилипенко Н. Мотиваційні механізми професійної адаптації / Н. Пилипенко // Психологія і суспільство. – 2009. – № 2. – С. 78–83.
27. Психолого-педагогічні основи професійної адаптації майбутніх фахівців : [монографія] / [Г. Васянович, О. Галус, Л. Зданевич та ін. ; за ред. Г. П. Васяновича]. – Л. : СПОЛОМ, 2008. – 461 с.
28. Психотехнології профорієнтаційного самовизначення особистості (тренінги і рольові ігри у профорієнтації): навч. посіб. / Г. А. Стадник, І. М. Щербакова. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. – 200 с.

29. Пухлій В. Вибір професії і проблема зайнятості молоді / В. Пухлій, В. Ткаченко // Персонал. – 2007. – № 10. – С. 73–79.
30. Синявський В. В. Професіограми і психограми робітничих професій : метод. посіб. / В. В. Синявський, Д. В. Гоменюк. – К. : Київ. Русь, 2008. – 77 с.
31. Сприяння працевлаштуванню молоді в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Ю. Маршавін, Г. Черепанова, Д. Маршавін та ін.]. – К. : [б. в.], 2006. – 155 с.
32. Удовенко Л. Психологічна професіографія: [комплекс способів і технічних засобів, за допомогою яких визначають всі творчі чинники, що мають вплив на фахівця, окрім психічних] / Л. Удовенко // Персонал. – 2007. – № 9. – С. 67–72.

12.Інформаційні ресурси

- 1.westudents.com.ua/knigi/530-psihologiya-prats-baklitskiy-o.html
- 2.https://stud.com.ua/25415/psihologiya/psihologiya_pratsi
- 3.https://pidru4niki.com/16280414/psihologiya/suchasniy_stan_psihologiyi_pratsi
- 4..https://studme.com.ua/137610255290/psihologiya/znachenie_psihologii_truda_dlya_sovremenogo_obschestva.htm
- 5.http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2019/part_1/23.pdf
- 6..https://stud.com.ua/25417/psihologiya/vstup_psihologiyi_pratsi